

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Likabehandlingsplan

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem

Vision:

Rinnebäcksskolan, en bättre skola där eleverna utvecklar sina förmågor för att verka i samtiden och påverka framtiden!

Senast Reviderad 2018
Gäller t.o.m hösten 2019
Fastställs av rektor i dialog med
personal och elever

Upprättad 2007

[Information till elever och vårdnadshavare](#)

[Till dig som elev](#)

[Till dig som vårdnadshavare](#)

[Inledning](#)

[Regelverk som styr skolans arbete](#)

[Direkt diskriminering](#)

[Indirekt diskriminering](#)

[Kränkande behandling](#)

[Trakasserier](#)

[Annan kränkande behandling](#)

[Mobbning](#)

[Verksamhetens skyldighet](#)

[1. Om främjande arbete](#)

[2. Om förebyggande arbete](#)

[Förebyggande åtgärder på skolnivå](#)

[Förebyggande åtgärder på gruppnivå](#)

[3. Om åtgärdande arbete](#)

[Mål](#)

[Uppföljning och utvärdering](#)

[Åtgärder](#)

[Revidering](#)

[Länkar](#)

[Bilaga 1](#)

[Förkortad version av Plan mot diskriminering och kränkande behandling](#)

[Bilaga 2](#)

[Bråk, konflikt, brott mot regler och lagar - vad är det?](#)

[Bilaga 3](#)

Information till elever och vårdnadshavare

Till dig som elev

Vi på Rinnebacksskolan vill att du som elev ska trivas och må bra. Du ska känna dig trygg både bland kamrater och vuxna.

Om du som elev upplever att du själv eller någon annan elev är utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är det mycket viktigt att skolans personal får reda på det för att du ska få rätt stöd och hjälp. Det finns olika sätt som du kan informera personalen på:

- Prata med din mentor eller annan vuxen.
- Berätta för någon i Rinnebacksskolans likabehandlingsteam.
- Berätta för någon i skolans elevhälsoteam eller rektor.
- Berätta för dina föräldrar som tar kontakt med skolans personal.

Det är bra om du kan berätta så fort som möjligt.

Oavsett vilket sätt du väljer så kommer skolans likabehandlingsteam att utreda det du berättat och genomföra lämpliga åtgärder.

Till dig som vårdnadshavare

Vi vill tillsammans med dig som vårdnadshavare arbeta för att ditt barn ska utvecklas och må bra i skolan. Därför arbetar vi aktivt för att motverka alla former av kränkande behandling och trakasserier. Detta ska vi särskilja från små barns lek, kontaktsökande och mindre konflikter som är en del av deras utveckling och sociala kompetens. Detta hanterar rastvärdar på plats i samarbete med mentor och annan personal.

Barn som är utsatta för kränkningar, berättar inte alltid om detta för någon. Här följer några exempel som kan vara bra att vara uppmärksam på som vårdnadshavare:

- nedstämdhet en längre tid
- har ofta huvudvärk
- har ovilja att gå till skola
- har försämrade skolresultat
- dålig aptit
- trasiga, nedsmutsade kläder

Kontakta klasslärare/mentor, rektor, skolsköterska, kurator eller någon av oss i likabehandlingsteamet om ditt barn visar ovanstående symptom så att vi kan hjälpas åt att utreda orsaker och komma tillrätta med problemen.

Rektor Peter Westergård
Biträdande rektor Eva Persson

peter.westergard@kavlinge.se
eva.persson@rinnebacksskolan.se

73 93 65
73 93 94

Biträdande rektor Ingela Lind	ingela.lind@rinnebacksskolan.se	73 93 94
Skolsköterska Annika Karlsson	annika.karlsson@kavlinge.se	73 93 91
Kurator Britta Nilsson	britta.nilsson@kavlinge.se	73 97 65

Likabehandlingsteamet: likabehandlingsteam@rinnebacksskolan.se 73 93 94

Eva Persson, Lars Gunnar Jönsson, Jeanette Arderup, Anna Andersson, Helen Månsson, Sofie Derefeldt och Maria Malmgren

Inledning

I denna plan kommer vi att beskriva hur vi på Rinnebacksskolan systematiskt arbetar för att uppnå övergripande målsättningar.

Regelverk som styr skolans arbete

Rinnebacksskolans plan mot kränkande behandling, tillika likabehandlingsplan, har sin grund i Skollagen (2010:800) samt Diskrimineringslagen (2008:567). Skolinspektionen är den myndighet som utövar tillsyn så att bestämmelserna i Skollagen följs och DO, diskrimineringsombudsmannen, har tillsynen över att bestämmelserna i Diskrimineringslagen följs. Dessa två lagar förbjuder diskriminering samt kränkande behandling och ställer krav på att skolan arbetar målinriktat för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. Om trakasserier och andra kränkningar sker är huvudmannen skyldig att utreda och åtgärda det inträffade. Rektor har det övergripande ansvaret för likabehandlingsarbetet.

Definitioner

Diskriminering innebär att en elev missgynnas utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Denna form av diskriminering förutsätter att den som diskriminerar befinner sig i en maktsituation och i detta fall är det alltså skolan och personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och att det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna t.ex. skolan ordnar fotbollsturnering där endast pojkar får delta.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att skolan diskriminerar elever genom att behandla alla lika t.ex. att alla elever serveras samma mat. På Rinnebacksskolan erbjuder vi olika matalternativ t.ex. vegetariskt och dagens soppa.

Kränkande behandling

Kränkande behandling, enl Skolinspektionen, ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningarna kan bestå av till exempel nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiska handlingar. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Det kan t.ex. vara fysiska (slag och knuffar), verbala (hot och öknamn), psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer), texter och bilder (lappar, fotografier, mobiltelefoner, internet), materiell förstörelse av kläder, böcker m.m.

Kränkande behandling kan delas in i trakasserier och annan kränkande behandling.

Trakasserier

Trakasserier är behandling som kränker en elevs värdighet och har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling

Annan kränkande behandling är uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker en elevs värdighet. Det kan vara mobbning men även enstaka händelser som inte är mobbning.

Mobbning

Mobbning är när en elev upprepade gånger under en viss tid blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera individer. Mobbningen kan vara direkt (t.ex. öppna angrepp) eller indirekt (t.ex. utfrysning).

Lek och konflikter

Under skoldagen sker händelser som innebär att en elev eller vuxen tillrättavisar annan elev. Detta är en del av elevernas skoldag som bidrar till utveckling, inkludering och en social träning. Detta är något annat än ovanstående rubriker. När konflikter av denna art sker upprepade gånger kan det däremot definieras som ovanstående rubriker och hanteras efter de regler och rutiner vi har inom kommunen och på skolan. Konflikter är en del av elevernas utveckling.

Verksamhetens skyldighet

Det är förbjudet för huvudman och personal att diskriminera en elev och att utsätta en elev för kränkande behandling. Om någon utsätts för kränkande behandling måste verksamheten utreda omständigheterna kring detta och vidta åtgärder för att förhindra att det upprepas. Om huvudmannen eller personalen bryter mot detta kan verksamheten bli skyldig att betala diskrimineringsersättning eller skadestånd till den som kränkts.

Verksamheten är också skyldig att ha aktiva åtgärder för att förhindra förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det handlar då om tre perspektiv.

1. Om främjande arbete

I Rinnebäcksskolans plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan kan du utläsa hur skolan arbetar med främjande arbete. Här handlar det om att stärka positiva förutsättningar för likabehandling i verksamheten. Detta är ett främjande arbete och utgår inte ifrån identifierade problem. Arbetet anpassas utifrån elevernas ålder och skolans behov. Arbetet omfattar alla diskrimineringsgrunderna, riktas mot alla och ska vara en naturlig del i det vardagliga arbetet.

Det främjande arbete består av:

- Fadderverksamhet
- Rinnebäcksstjärnorna
- Hela skolan sjunger
- EQ-arbetet (emotionell kompetens), skolövergripande och schemalagt
- Kompisstödjerverksamhet (KS)
- Gemensam uppstartsdag på läsåret
- Elevinflytande och rådsgrupper
- Skolans regler, lyfts inför varje läsår
- Rastvärdar med gula västar
- Buss-/taxivärd
- Kartläggning av elevernas trivsel
- Elevens val sker med gemensamt tema samt i åldersblandade grupper
- Konfliktlösningsmodell enligt Giraffspråket
- Förebyggande arbete mot kränkningar på nätet
- MIK (Medie-och Informations Kunnighet)
- Anställda socialpedagoger
- Rastaktiviteter av KS på utvalda fredagsraster
- Rastaktiviteter av pedagoger på utvalda fredagsraster
- Mentorssamtal
- Värdegrundsorden: BRA
- Likabehandlingsteamet
- Värdegrundsarbetet: Nya gemensamma trivsel/ordningsregler
<http://blogg-kulan.se/vardegrundsarbete/>

Ansvarig:

pedagogerna
pedagogerna
pedagogerna
pedagogerna
pedagoger/rektor
pedagoger/rektor
pedagoger/rektor
pedagoger/rektor
pedagoger
pedagoger
pedagog
pedagoger
pedagoger
pedagoger
It-rådet
rektor
pedagoger

pedagoger
pedagoger/rektor
pedagoger/rektor
pedagoger/rektor

(Utvärderas och förnyas inför höstterminen 2019)

2. Om förebyggande arbete

Detta arbete omfattar identifierade riskfaktorer och har som mål att minimera risken för bråk och kränkningar. Arbetet anpassas utifrån elevernas ålder, mognad och skolans behov.

Förebyggande åtgärder på skolnivå

- Information till all personal vid varje läsårsstart samt vid nyanställningar.
- Sammanställning sker av den kommunövergripande trivselenkäten, som görs i Skolinspektionens skolenkät analyseras på skolnivå. Analysen ligger till grund för de åtgärder som behöver vidtas.
- Kartläggning av otrygga platser på skolgården genomfördes hösten 2018. Resultatet tar rastvärdande personal del av och prioriterar utsatta platser. Likabehandlingsteamet träffas och diskuterar likabehandlingsarbetet, nya ärenden och pågående ärenden varannan vecka. Administrering av nya ärende sker kontinuerligt och möjlighet till direkta insatser finns även mellan dessa tillfällen.
- Information för elever om barns användande av nätet (MIK).
- Skolans regler (ordningsregler, trivselregler och övriga regler) som gäller för hela Rinnebäcksskolan. Elevrådet har stor delaktighet i uppföljningen av hur reglerna på skolan fungerar. Elevrådet utvärderar terminsvis och föreslår ändringar.
- Rastvärdar med gula västar som tydligt syns på skolgården.
- Rastvärdsschema med bild på värdarna uppsatta på synlig plats i varje hus.
- Vid behov förstärks rastvärdandet
- Tex. domare på fotbollsplanen

Förebyggande åtgärder på gruppnivå

(ses över och förnyas under ht 2018)

- Likabehandlingsteamet informerar, vid varje läsårsstart, om likabehandlingsplanen och likabehandlingsteamets arbete, för elever och mentorer. Planen ligger på bloggen för vårdnadshavare.
- I verksamheten sker kontinuerliga samtal i förebyggande syfte. Detta sker vid EQ-passen, utvecklingssamtal eller på annat sätt i undervisningen.
- Klassens egna formulerade regler utifrån skolans värdegrundsord BRA, B=bemötande, R=resultat och A= ansvar.
- Klasserna övar att lösa konflikter enligt Giraffspråksmodellen.
- Pedagogerna tar upp samtal kring kränkningar på nätet. Materialet, *Nosa på nätet*, finns för åk 1-3 på skolan.
- Vid behov så utökas antalet rastvärdar.
- Organiserade rastaktiviteter vid behov som tex rastboden.

Förebyggande åtgärder på individnivå

- Spontana samtal med enskilda elever som förs när behov uppstår.
- Eleverna löser konflikter med hjälp av Giraffspråket.
- Mentorssamtal förs enligt ett rullande schema varje torsdagsmorgon.

3. Om åtgärdande arbete

Här beskriver vi våra rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av elever.

- Sammanställning sker av den kommunövergripande Skolinspektionens och resultaten analyseras på arbetslagsnivå och övergripande skolnivå. Analysen ligger till grund för de åtgärder som behöver vidtas.
- Kompisstödjarna (KS) träffas 3-4 gånger per termin. Där ges kompisstödjarna möjlighet att ta upp om någon elev känt sig kränkt eller om man sett något som anses viktigt att ta upp. Kompisstödjarna tränas också genom olika aktiviteter att delge sina kamrater ett gott kamratskap. Mellan mötena coachar de ansvariga för KS (Calle och Janne) kompisstödjarna via Showbie i syfte att utveckla och fördjupa den information som ges vid mötena. Kompisstödjarna är också ansvariga för gemensamma rastaktiviteter vid ett antal olika rasttillfällen per termin, ca 1 gång/månad
- När personal fått kännedom om att en elev upplever sig illa behandlad, kontaktas mentor eller motsvarande som omedelbart påbörjar arbetet med samtal och lämpliga åtgärder. Arbetsgången är densamma som vid utredning av elev som blivit kränkt, se nedan.
- Då personalen fått kännedom om att en elev känt sig illa behandlad sker omedelbart utredning genom samtal mellan personal och berörda elever. Samtalet utgår efter strukturen på Giraffsamtal, och dokumenteras i kommunens gemensamma system anmälan om eventuellt kränkande behandling. Vid behov skickas dessa vidare till huvudman genom rektor.
- Likabehandlingsteamet tar utifrån informationen ställning till om att upprätta ett likabehandlingsärende eller ej. Vid beslut om att upprätta ärende görs det en plan för ärendet med kontinuerliga uppföljningssamtal. Samtalen sker dels med den utsatta eleven och dels med den kränkande eleven tillsammans med två representanter från likabehandlingsteamet /alt. en repr + mentor. Enskilda samtal följs av ett gemensamt samtal med båda parter. Dessa samtal fortsätter tills vi kan förvissa oss om att kränkningarna upphört och inte upprepas. Vårdnadshavare får information om när samtal i ärendet påbörjas, samt när det anses avslutat. Vid upprepade kränkningar sker en anmälan till Elevhälsan angående normbrytande beteende.
- Dokumentation av åtgärder, uppföljning och utvärdering av åtgärderna sker.

- Då elever, som behandlar andra illa eller upplever sig bli illa behandlad, är i behov av hjälp och stöd erbjuds de kuratorskontakt eller socialpedagogkontakt.
- Supportergrupp organiseras vid behov. Supportgrupp är åtgärdande och reaktiv på inträffade ärende. Metoden syftar till att utsatta får stöd av sina kompisar och en utsättande. Metoden kräver samtycke av alla inblandade och har hittills varit mycket framgångsrik.

Mål

- Alla Rinnebäcksskolans elever ska lära sig att hantera konflikter på ett konstruktivt sätt.
- Alla Rinnebäcksskolans elever känner sig trygga och att ingen blir illa behandlad.
- Eleverna ska veta vart de ska vända sig när de behöver hjälp.
- Personalen samtalar med eleverna om definitioner för bråk, Likabehandlingsgrunderna/ diskrimineringsgrunderna
- Alla elever känner till likabehandlingsteamet samt den förkortade versionen av likabehandlingsplanen

Uppföljning och utvärdering

- Vi ska göra en kartläggning av otrygga platser varje höst, vilket har gjorts. Rastvärdsscheman med foto på rastvärdar är uppsatta och upplevs positivt och trygghetsfrämjande av eleverna. Alla rastvärdar bär gul väst.
- Likabehandlingsteamet ska besöka varje klass under hösten 2018 och informera om skolans Likabehandlingsplan.
- Likabehandlingsteamet har utarbetat en förkortad version av Likabehandlingsplanen till eleverna.
- Alla klasser har tagit upp och samtalat om de olika former av kränkning enligt bilaga bråk/kränkningar- vad är det?

Åtgärder

- Vi genomför en kartläggning av otrygga platser under hösten 2018
- Vi fortsätter med rastvärdsscheman med foto på rastvärdar och som sätts upp i alla skolhus.
- Alla rastvärdar ska bära gula västar.
- Kompisstödjarna kommer att utbildas, coachas och involveras i ett förebyggande /främjande arbete rörande värdegrund och kamratskap.
- Hela-skolan-sjunger även under kommande läsår.
- Ungefär en gång i månaden träffas eleverna i åldersblandade grupper under Elevens val.

- Varje klass arbetar med faddersystem där eleverna genomför olika aktiviteter tillsammans
- Vid terminsstart tar pedagogerna upp skolans samtliga regler och vår förkortade version av likabehandlingsplanen i klasserna. Pedagogerna tar upp med eleverna hur man uppför sig på nätet (se bilaga Hur gör jag själv för att inte kränka andra?)

Revidering

Inför utvärdering och revidering av likabehandlingsplanen hösten 2019 ska vi göra en utvärdering av våra uppsatta mål. Detta ska ske i samråd med elever, föräldrar och personal.

Länkar

www.friends.se - Friends kan hjälpa till med att stoppa mobbning och diskriminering, utbildar och stödjer skolor, förskolor och idrottsföreningar i hela landet.

www.do.se - Diskrimineringsombudsmannen; arbetar för ett samhälle fritt från diskriminering

www.skolinspektionen.se/sv/BEO/ - En statlig myndighet som granskar skolor och bedömer ansökningar om att driva fristående skolor. Målet är en god utbildning i trygg miljö.

www.blogg-kulan.se - kontaktuppgifter och information från skolan, bl a om trivselregler, värdegrunden och likabehandlingsplanen

www.bris.se - Samtalsstöd för barn och ungdomar

Bilaga 1

Förkortad version av Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Till dig som elev på Rinnebäcksskolan

- Du som elev ska trivas och må bra.
- Du ska känna dig trygg bland alla kamrater och vuxna.

Om du som elev upplever att du själv eller någon annan blir illa behandlad är det viktigt att skolans personal får reda på det så att vi kan hjälpa dig.

Det finns olika sätt som du kan berätta för någon.

- Prata med din mentor eller annan vuxen.
- Berätta för någon i likabehandlingsteamet.
- Berätta för skolsköterskan, kuratorn eller rektorn.
- Berätta för dina föräldrar så att de kan prata med någon vuxen på skolan.

När någon vuxen märkt eller fått veta att någon har blivit illa behandlad så kan skolans personal börja hjälpa dig. Så här går det till:

- Vi pratar med dem som var med när det hände och hjälper er så att det känns bra. Vårt arbete går ut på att i första hand lösa problemet och i detta arbetet kan ingå att skriva ner händelsen och prata med era föräldrar så att vi kan hjälpa er tillsammans.
- Vid upprepade eller allvarliga händelser hjälper likabehandlingsteamet till och pratar med er.
- Om det ändå fortsätter så kopplar vi in rektorn, skolsköterskan, psykologen, kuratorn (elevhälsoteamet) och vi jobbar vidare med det tills alla mår bra.

Bilaga 2

Bråk, konflikt, brott mot regler och lagar - vad är det?

Att bråka betyder att man betar sig illa, stör, väsnas, stöjar, bullrar och härjar. Bråk kan också vara att man retas, kivas, busar och slåss. Det kan också vara att man bryter mot regler, eller att man hamnar i konflikt med någon annan person. Att hamna i konflikt, bråka eller att bryta mot regler är inte bra. Dessa beteenden behöver däremot inte betyda att någon annan person blir kränkt.

Det är skillnad på bråk / att bli ledsen och kränkningar.

Att kränka någon är att (ofta medvetet) behandla en annan person illa, genom att säga eller göra något mer olämpligt mot denna person. Kränkningen ska vara någon form av (oftast medveten) "attack". En kränkning kan ofta vara en brottslig handling.

Ofta kan en skojlek, t.ex. brottning, låtsasslag, etc. urarta och leda till riktiga bråk. Därför är det mot reglerna på Rinnebäcksskolan med "låtsasbråk" om det inte ingår i en aktivitet som vuxna styr.

Det kan vara:

Verbala:

säga elaka saker

kallar någon fula saker (öknamn)

hota

reta

kommentera

skitsnack

härma

sprida rykten

klottra taskiga saker

Psykiska:

viskningar

blickar

miner

suckar

skratt bakom ryggen

får inte vara med, fryser ut,

osynliggör

Fysiska:

slag
sparkar
puttas, knuffas
sätta krokben
nypa
dra i kläderna
tränga upp mot väggen
ha sönder eller gömma saker
stjäla saker
tafsa på

Elektroniska:

bilder
filmer
sms
e-post
på hemsidor
i sociala medier
dataspel

Elev representanterna diskuterade följande ganska ingående och ville att vi skulle formulera oss så här:

Vem är inblandad?

Alla! Den som blir illa behandlad (kränkt), den/de som behandlad någon illa (kränker), de som ser på, de som inte bryr sig.

Vem behandlar andra illa?

Någon som själv är osäker, rädd för att själv bli illa behandlad (kränkt), själv har blivit illa behandlad (kränkt).

Det kan också vara någon som saknar kunskap om vad det är.

Vem blir illa behandlad?

Den som blir utsatt, men även de som inte direkt är inblandade men som kan ta illa upp.

“Jag skojade bara” Hur vet man när det är på skoj eller inte?

Det händer mycket på nätet och vi ska använda rätt ord som är aktuella/moderna.

Resultat Kartläggningen över otrygga platser på skolgården

I oktober genomfördes kartläggningen och allra tydligast var att omklädningsrummen anses vara otrygga. De yngre barnen får sällskap av vuxna i omklädningsrummen men inte de äldre. Under hösten har det framkommit att de äldsta eleverna, både flickor och pojkar har orsakat problem för sig själv. Det har förekommit att de tagit saker från varandra, kastat kläder i duschen och kränkt varandra. Bråk har uppstått. När skolans personal fått kännedom om detta så har åtgärder vidtagits med både manlig personal i pojkarnas omklädnings och kvinnlig personal i flickornas.

Det finns även planer på att minska möjlighet till insyn i omklädningsrum från den nya skolbyggnaden som tas i bruk vid terminskiftet samt sluss mellan idrottshallen och omklädningsrum då detta har upplevts som problem för eleverna och minskar benägenheten att duscha för eleverna.

Andra otrygga platser nämns vilka kan vara på baksidan, där eleverna egentligen inte ska vara.

Väldigt många elever tycker att skolgården är bra även om de vill ha mer lekytor, parkourbana och klätterställningar.

Elevrådet har beslutat att göra en egen kartläggning av behovet av nya aktiviteter på skolgården och planen är att uppvakta politikerna. De tänker även ta upp att duscharna behöver fräschas upp.